

Sygn. akt I Ns 842/16

POSTANOWIENIE

Dnia 1 października 2018 roku

Sąd Rejonowy w Grudziądzu Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Marcin Kolasiński

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Magdalena Hausman

po rozpoznaniu w dniu 1 października 2018 roku w Grudziądzu

na rozprawie

sprawy z wniosku **J. M.**

z udziałem (...) **Spółka Akcyjna z siedzibą w G.**

o ustanowienie służebności przesyłu

postanawia

I. oddalić wniosek;

II. zasądzić od wnioskodawczyni J. M. na rzecz uczestnika (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w G. kwotę 497 zł (czterysta dziewięćdziesiąt siedem złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania.

Sygn. akt I Ns 842/16

UZASADNIENIE

J. M. wniosła o ustanowienie na nieruchomości stanowiącej jej własność, oznaczonej numerami działek (...), położonej w G. przy ul. (...), dla której Sąd Rejonowy w Grudziądzu prowadzi księgę wieczystą nr (...), na rzecz (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w G. służebności przesyłu dla podziemnych linii elektroenergetycznych, szczegółowo określonych w żądaniu wniosku, na czas określony 10 lat za jednorazowym wynagrodzeniem w wysokości 94.080 zł. Wysokość wynagrodzenia wnioskodawczyni obliczyła jako iloczyn powierzchni zajmowanej przez służebność (280 m²), stawki czynszu dzierżawnego w kwocie 4 zł za 1 m², współczynnika 0,7 oraz czasu trwania służebności (12 miesięcy x 10 lat). Oprócz tego wnioskodawczyni domagała się zasądzenia na swoją rzecz od uczestnika kosztów postępowania.

W odpowiedzi na wniosek uczestnik postępowania (...) S.A. w G. wniosła o oddalenie wniosku w całości oraz o zasądzenie od wnioskodawczyni kosztów postępowania. W uzasadnieniu pisma uczestnik przyznał, że na przedmiotowej nieruchomości znajdują się urządzenia przesyłowe stanowiące jego własność, przy czym zajmują one powierzchnię 31 m². Według uczestnika, posiada on już tytuł prawny do korzystania z nieruchomości wnioskodawczyni, albowiem nabył przez zasiedzenie służebność gruntową odpowiadającą treści służebności przesyłu. E. - Operator zaprzeczyła, aby linia kablowa niskiego napięcia przebiegająca w granicy działek o numerach (...) stanowiła jej własność. Ponadto, uczestnik zakwestionował, jako zawyżoną, wysokość wynagrodzenia żądanego przez wnioskodawczynię (k. 32-37, 155-155v).

Postanowieniem z 19 września 2016 roku sąd zawiesił postępowanie do czasu prawomocnego rozstrzygnięcia sprawy o zasiedzenie, która toczyła się przed Sądem Rejonowym w Grudziądzu pod sygn. akt I Ns 1602/16 (k. 139).

Sąd ustalił, co następuje:

J. M. była właścicielką nieruchomości położonej w G. przy ul. (...), oznaczonej w ewidencji gruntów numerami działek (...), o łącznej powierzchni 0,1179 ha, dla której Sąd Rejonowy w Grudziądzu prowadzi księgę wieczystą o numerze (...). Prawo własności nieruchomości nabyła na podstawie umowy sprzedaży w 2010 roku.

Na przedmiotowej nieruchomości na działkach o numerach (...) znajdują się urządzenia służące do przesyłu energii elektrycznej w postaci wiązki kabli energetycznych niskiego napięcia, szafek i złączy kablowych (3 sztuki). Przebiegający przez w/w nieruchomość na granicy działek o numerach (...) kabel niskiego napięcia nie znajdował się w majątku (...) S.A.

J. M. próbowała umownie uregulować z (...) S.A. stan prawny urządzeń przesyłowych znajdujących się na nieruchomości. Przedsiębiorstwo przesyłowe odmawiało jednak zawarcia umowy ustanowienia służebności przesyłu, powołując się na istnienie tytułu prawnego do korzystania z nieruchomości obciążonej w postaci zasiedzenia służebności gruntowej odpowiadającej treści służebności przesyłu.

Prawomocnym postanowieniem z 20 kwietnia 2018 roku wydanym w sprawie o sygn. akt I Ns 1602/16 Sąd Rejonowy w Grudziądzu stwierdził, że (...) S.A. w G. nabyła z dniem 29 lipca 2010 roku przez zasiedzenie służebność gruntową odpowiadającą treści służebności przesyłu, polegającą na znoszeniu istnienia na nieruchomości obciążonej i w przestrzeni nad i pod powierzchnią tejże nieruchomości urządzeń przesyłowych i instalacji elektroenergetycznych, tj. wiązki kabli energetycznych niskiego napięcia, szafek i złączy kablowych (3 sztuki), oraz na prawie korzystania z nieruchomości obciążonej w zakresie niezbędnym do eksploatacji, konserwacji, remontów i modernizacji tychże urządzeń i instalacji, wraz z prawem wejścia i wjazdu na teren nieruchomości odpowiednim sprzętem, obciążających nieruchomość położoną w G. przy ul. (...), oznaczoną w ewidencji gruntów numerami działek (...), dla której Sąd Rejonowy w Grudziądzu prowadzi księgę wieczystą o numerze (...).

Wskutek przeprowadzonej egzekucji z nieruchomości, prawomocnym postanowieniem z 31 lipca 2018 roku Sąd Rejonowy w Grudziądzu przysądził na rzecz A. M. prawo własności nieruchomości zapisanej w księdze wieczystej nr (...).

Dowody:

- dokumenty dołączone do wniosku (k. 17-26),
- dokumenty dołączone do odpowiedzi na wniosek (k. 43-130),
- dokumenty z akt sprawy o sygn. I Ns 1602/16: wniosek (k. 3-9), mapy (k. 17, 22), postanowienie z 20.04.2018 r. z uzasadnieniem (k. 180, 183-187),
- postanowienie z 31.07.2018 r. o przysądzeniu własności (k. 180 w aktach sprawy I Co 211/16).

Sąd zważył, co następuje:

Przedstawiony powyżej stan faktyczny ustalony został w oparciu o dokumenty wymienione w poprzedniej części uzasadnienia. W ocenie sądu, wskazane dowody stanowiły w pełni wiarygodną podstawę ustaleń faktycznych, które w przeważającej części były bezsporne. W szczególności, poza sporem w niniejszej sprawie pozostawał sam fakt posadowienia na przedmiotowej nieruchomości urządzeń przesyłowych w postaci wiązki kabli energetycznych niskiego napięcia, szafek i złączy kablowych w ilości 3 sztuk.

Okolicznościami spornymi między wnioskodawczynią a uczestnikiem było natomiast ustalenie powierzchni zajmowanej przez służebność, wysokości jednorazowego wynagrodzenia dla właściciela nieruchomości z tytułu ustanowienia służebności przesyłu oraz kwestia korzystania przez uczestnika z linii kablowej niskiego napięcia przebiegającej w granicy działek o numerach (...).

W pierwszej kolejności wskazać należy, że w odniesieniu do urządzeń służących do przesyłu energii elektrycznej w postaci wiązki kabli energetycznych niskiego napięcia, szafek i złączy kablowych w ilości 3 sztuk, (...) S.A. posiada już tytuł prawny do korzystania z nieruchomości obciążonej, albowiem zgodnie z postanowieniem wydanym w sprawie o sygn. akt I Ns 1602/16 nabyła przez zasiedzenie służebność gruntową odpowiadającą treści służebności przesyłu dotyczącej tychże urządzeń przesyłowych. Orzeczenie to ma charakter wiążący dla sądu orzekającego w niniejszej sprawie (art. 365 § 1 k.p.c.). Już tylko z tej przyczyny wniosek złożony w niniejszej sprawie podlegać powinien oddaleniu.

Tym niemniej stwierdzić należy, że w toku postępowania wnioskodawczyni utraciła ponadto legitymację do żądania ustanowienia służebności przesyłu.

Zgodnie z art. 305¹ k.c., nieruchomość można obciążyć na rzecz przedsiębiorcy, który zamierza wybudować lub którego własność stanowią urządzenia, o których mowa w art. 49 § 1 k.c., prawem polegającym na tym, że przedsiębiorca może korzystać w oznaczonym zakresie z nieruchomości obciążonej, zgodnie z przeznaczeniem tych urządzeń (służebność przesyłu). Ustanowienia służebności przesyłu mogą żądać wyłącznie przedsiębiorca przesyłowy, jeżeli właściciel nieruchomości odmawia zawarcia umowy o ustanowienie służebności, a jest ona konieczna dla właściwego korzystania z urządzeń przesyłowych (art. 305² § 1 k.c.), lub właściciel nieruchomości obciążonej, jeżeli to przedsiębiorca odmawia zawarcia umowy o ustanowienie służebności, a jest ona konieczna do korzystania z urządzeń przesyłowych (art. 305² § 2 k.c.).

Legitymacja do żądania ustanowienia służebności przesyłu (roszczenie o ustanowienie służebności) przysługuje więc ściśle określonym osobom, tj. tylko i wyłącznie przedsiębiorcy oraz właścicielowi nieruchomości, na której znajdują się urządzenia przesyłowe. Jak ustalono na podstawie postanowienia z 31 lipca 2018 roku wydanego w sprawie o sygn. akt I Co 211/16, w toku postępowania wnioskodawczyni J. M. utraciła prawo własności przedmiotowej nieruchomości. W konsekwencji, zdaniem sądu, utraciła ona legitymację do żądania ustanowienia na tejże nieruchomości służebności przesyłu oraz zapłaty na swoją rzecz wynagrodzenia z tego tytułu.

Podkreślenia w tym miejscu wymaga, że przepis art. 192 pkt 3 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. co do zasady nie ma zastosowania w sprawie o ustanowienie służebności, albowiem kwestię kręgu uczestników w postępowaniu nieprocesowym samodzielnie reguluje art. 510 k.p.c. (tak Sąd Najwyższy w postanowieniach z 9 października 2013 roku, V CZ 47/13, LEX nr 1413048, oraz z 20 października 2004 roku, IV CK 91/04). W przypadku roszczenia o ustanowienie służebności przesyłu krąg uczestników postępowania uregulowany został przez przepisy prawa materialnego, tj. przytaczany wcześniej art. 305² k.c. Zbycie rzeczy objętej sporem nie pozostawało zatem bez wpływu na dalszy tok postępowania. Sąd nie stwierdził przy tym, ażeby konieczne było wezwanie z urzędu do wzięcia udziału w sprawie nowego właściciela nieruchomości (art. 510 § 2 k.p.c.), albowiem wezwanie to dotyczyć powinno uczestnika postępowania, a nie wnioskodawcy. Według sądu, niedopuszczalna byłaby sytuacja, w której wzywa się inne osoby do wzięcia udziału w sprawie w charakterze wnioskodawców, narzucając im tym samym konieczność dochodzenia roszczenia, w tym przypadku ustanowienia służebności.

Zauważyć również należy, że przepis art. 514 § 2 k.p.c. przewiduje oddalenie wniosku w postępowaniu nieprocesowym z powodu oczywistego braku uprawnienia wnioskodawcy, i to na posiedzeniu niejawnym bez wzywania zainteresowanych do udziału w sprawie.

Jeżeli natomiast chodzi o urządzenia przesyłowe w postaci kabla niskiego napięcia przebiegającego na granicy działek o numerach (...), to uczestnik zaprzeczył, aby znajdował się on w jego majątku, a wnioskodawczyni nie wykazała, żeby to właśnie uczestnik z nich korzystał w ramach służebności.

Wobec stwierdzenia zasiedzenia na rzecz uczestnika służebności gruntowej odpowiadającej treści służebności przesyłu oraz utraty przez wnioskodawczynię legitymacji czynnej do żądania ustanowienia służebności przesyłu, sąd oddalił pozostałe zgłoszone wnioski dowodowe, tj. z zeznań świadka Z. S. oraz z opinii biegłych rzeczoznawcy, z zakresu

elektroenergetyki oraz geodezji (k. 158). W zaistniałej sytuacji przeprowadzenie powyższych dowodów skutkowałoby zwłoką w rozpoznaniu sprawy oraz zbędnym zwiększeniem jego kosztów.

Mając powyższe na uwadze, sąd oddalił wniosek J. M. o ustanowienie służebności przesyłu, o czym orzeczono w punkcie I. sentencji postanowienia.

O kosztach postępowania w punkcie II. postanowienia sąd orzekł na zasadzie art. 520 § 2 k.p.c. Interesy wnioskodawczyni i uczestnika pozostawały w sprzeczności, w związku z czym zachodziły podstawy do obciążenia wnioskodawczyni, jako przegrywającej sprawę w całości, wszystkimi poniesionymi przez uczestnika kosztami postępowania, na które składały się wynagrodzenie pełnomocnika będącego radcą prawnym w wysokości 480 zł (§ 5 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych /Dz. U. z 2018 r., poz. 265 ze zm./) oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł.